

ОРГАНІЗАЦІЯ ВЕНЧУРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОДИН З НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ

Дериколенко О.М.

Ефективний розвиток інноваційної діяльності передбачає наявність відповідної інфраструктури, яка має складові: технічну, фінансову, консалтингову, інформаційну, організаційну та ін. Фінансова сфера передбачає наявність відповідних фінансових механізмів (бюджетне, кредитне, грантове, венчурне або за власні кошти фінансування).

Нині в Україні для підтримки інноваційного бізнесу використовуються, в основному, три механізми: фінансування з власних коштів, бюджетне фінансування і банківське кредитування. Але для широкомасштабного розвитку інноваційної діяльності цього не достатньо. Для фінансування нових інноваційно-орієнтованих підприємств, які тільки-но створились і ще нічого не мають, особливо в периферійних регіонах, необхідні інші інструменти, серед яких важливу роль займає венчурне фінансування.

Роль і значення ризикових фінансових вкладень в розвиток регіонів (міст, областей, промислових або сільськогосподарських районів) визначають необхідність всебічного аналізу основних напрямків, методів стимулювання інноваційного бізнесу. Крім фінансових інструментів необхідна сукупність організаційних заходів, які мають бути взаємно узгоджені. Такий фінансово-організаційний механізм повинен передбачати можливість реалізації, в тому числі, і наступних етапів:

1. Опис та теоретичне обґрунтування основних положень проекту;
2. Узгодження концепції (ідеї) проекту з венчурним інвестором;
3. Створення робочої моделі (або технологічного чи організаційного процесу) для перевірки найбільш важливих параметрів;
4. Створення повнофункціональної моделі (або технологічного чи організаційного процесу).

Особливості вітчизняного законодавства щодо венчурних підприємств полягають у відсутності багатьох нормативних обмежень:

- не мають обмежень по структурі активів, які можуть повністю складатись з корпоративних прав або акцій;
- не оподатковуються податком на прибуток грошові кошти, отримані від емісії цінних паперів, операцій з цінними паперами, дивіденди, відсотки по облігаціям тощо.

Це може стимулювати зацікавлених інвесторів в розвитку даного сегменту економіки. Але, потрібно ще й створити відповідний додатковий організаційний механізм на державному та регіональному рівнях. Так, на державному рівні можна:

- ініціювати програми підтримки державними структурами союзів організацій, асоціацій венчурного спрямування (які саморегулюються);
- сприяти створенню в країні і в регіонах привабливого інвестиційного клімату;
- створити відповідні інфраструктурні об'єкти;
- знизити податковий тиск на венчурні підприємства.

Венчурний бізнес може розвиватися в різних організаційних формах:

- а) дочірні підприємства великих корпорацій,
- б) незалежні венчурні підприємства з самостійною фінансовою політикою,
- в) малі венчурні підприємства в складі різноманітних союзів, асоціацій.

Аналіз існуючого положення в українській економіці дозволяє зробити висновки, що венчурні фонди, які існують, не орієнтуються на інноваційні проекти, а займаються реалізацією інвестиційних проектів по використанню фінансових активів і операцій з нерухомістю. Найбільш розповсюдженою формою венчурного фінансування є інвестиційні кредити.

Існує ще один невеликий ринок неформального венчурного капіталу, який складається з інвестицій приватних інвесторів, що вкладають власні кошти в нові або працюючі підприємства, переважно в сфері промислового виробництва, оптової та роздрібної торгівлі.

Підсумовуючи, відзначимо, що навіть при мінімальній підтримці венчурні підприємства перспективи успішної діяльності і розвитку.